

Hoofdstuk I

Mevrouw Sauer was een heks. Een echte heks, niet op de manier waarop sommige mensen dat woord gebruiken om een onaardige vrouw met een verwilderd uiterlijk te beschrijven. Al klopte dat bij haar ook wel. Nee, Serilda was ervan overtuigd dat mevrouw Sauer over oeroude krachten beschikte en in de duisternis van elke nieuwemaan met natuurentiteiten communiceerde.

Niet dat ze daar veel bewijs voor had. Het was meer een voorgevoel, eigenlijk. Maar wat kon de oude lerares dán zijn, met die kribbige houding en die vergeelde, net iets te puntige tanden? (Serieus, als je van dichtbij ging kijken hadden ze echt een onmiskenbaar speldachtige punt, in elk geval wel als het licht er op die speciale manier op viel. Of wanneer ze weer eens klaagde over haar klasje armzalige schoolkinderen.) De mensen in het dorp gaven Serilda maar wat graag de schuld voor elk beetje tegenslag waarmee ze te maken hadden, maar zij wist wel beter. Als er iemand voor verantwoordelijk was, dan was dat mevrouw Sauer wel.

Waarschijnlijk brouwde ze drankjes met teennagels erin en had ze een alpenwatersalamander als beschermddier. Ugh, dat waren vieze, slijmerige dingen. Ze zouden precies bij haar humeur passen.

Nee, nee, nee. Dat meende ze niet echt. Serilda vond alpenwater-

salamanders juist leuk. Ze zou hun nooit zoiets naars toewensen als een spirituele beschermband met dat afgrijselijke mens.

‘Serilda,’ zei mevrouw Sauer met haar favoriete dreigende blik. Serilda ging er in elk geval van uit dat dit haar favoriete dreigende blik moest zijn. Zelf zag ze de heks niet, want ze hield haar blik heel gedwee op de vuile vloer van het klaslokaal gericht.

‘Jij bent niet...’ vervolgde de vrouw met vinnige, felle lettergrepen, ‘gezegd door Wyrdith. Of door welke andere oude godheid dan ook. Je vader mag dan een gerespecteerde en eerbare man zijn, maar hij heeft geen mythisch beest gered dat door de Wilde Jacht is verwond! Die dingen die je de kinderen vertelt, zijn... zijn...’

Belachelijk?

Absurd?

Min of meer vermakelijk?

‘Verdorven!’ flapte mevrouw Sauer eruit, terwijl kleine druppeltjes spuug op Serilda’s wang landden. ‘Wat hebben ze eraan om te geloven dat jij speciaal bent? Dat jouw verhalen een godsgave zijn? We moeten ze waarden als eerlijkheid en nederigheid bijbrengen. Maar dan luisteren ze een uurtje naar jou en heb je alles bezoedeld wat ik dit hele jaar probeer te bereiken!’

Serilda trok een scheve mond en wachtte een tel. Toen het leek alsof mevrouw Sauer door al haar verwijten heen was, opende ze haar mond en haalde ze diep adem. Ze zat klaar om zichzelf te verdedigen. Het was tenslotte maar een verhaal, en wat wist mevrouw Sauer er eigenlijk van? Misschien had haar vader de godheid van de leugens wel gered die winterzonnewende, lang geleden. Hij had haar het verhaal zelf verteld toen ze klein was, en ze had de sterrenkaarten erop nageslagen. Er was dat jaar inderdaad een Oneindige Maan geweest, en dat zou komende winter weer het geval zijn.

Maar dat duurde nog bijna een jaar. Een heel jaar waarin ze heerlijke, fantasievolle verhalen kon verzinnen waarmee ze de kleine kinderen die

gedwongen waren deze ziellose school te bezoeken bang kon maken en ontzag kon inboezemen.

De arme zielen.

‘Mevrouw Sauer...’

‘Ik wil geen woord meer horen!’

Serilda’s mond klapte dicht.

‘Ik heb meer dan genoeg uit die godslasterende mond van jou horen komen voor de rest van mijn leven!’ brieste de heks, voor ze een zucht van frustratie slaakte. ‘Hadden de goden me maar behoed voor een leerling als jij.’

Serilda schraapte haar keel en probeerde op rustige, verstandige toon verder te gaan. ‘Ik ben niet bepaald meer een leerling. Al lijkt u steeds te vergeten dat ik hier als vrijwilliger kom helpen. Ik ben meer een assistent dan een student. En... u moet ergens toch een bepaalde waarde hechten aan mijn aanwezigheid, want u hebt me niet gevraagd om niet meer te komen.’

Ze waagde het om haar ogen op te slaan en glimlachte er hoopvol bij.

Ze was niet erg gesteld op de heks en ze was zich ervan bewust dat mevrouw Sauer voor haar ook weinig genegenheid had. Maar de schoolkinderen bezoeken en hen helpen met hun werk – en ze verhalen vertellen wanneer mevrouw Sauer niet luisterde – waren dingen die haar blij maakten. Als mevrouw Sauer haar inderdaad zou vragen om niet meer te komen, zou ze er kapot van zijn. De kinderen, alle vijf, waren de enige mensen in het dorp die Serilda niet aankeken alsof ze een plaag was voor hun verder zo respectabele gemeenschap.

Sterker nog, zij waren de enige paar mensen die Serilda überhaupt durfden aan te kijken. De meeste mensen voelden zich ongemakkelijk bij de gouden spaken van de wielen in haar ogen. Ze had zich weleens afgevraagd of de godheid ervoor gekozen had om haar irissen op die manier te markeren omdat je iemand niet recht in de ogen zou kunnen kijken als je leugens vertelde. Maar Serilda had er nooit moeite mee gehad om iemand aan te kijken, ongeacht of ze loog of niet. Het waren de andere

dorpelingen die haar blik niet durfden vast te houden.

Met uitzondering van de kinderen.

Ze kon niet weggaan. Ze had ze nodig. En ze wilde graag geloven dat zij haar misschien ook nodig hadden.

Als mevrouw Sauer haar zou wegsturen, zou dat bovendien betekenen dat ze in het dorp werk zou moeten gaan zoeken. En voor zover ze wist was het enige werk dat er gedaan moest worden... spinnen.

Bleh.

Mevrouw Sauer keek haar ernstig aan. Kil. Misschien wel bijna kwaad. De huid vlak onder haar linkeroog trilde, een onmiskenbaar teken dat Serilda te ver was gegaan.

Met een plotselinge polsbeweging griste mevrouw Sauer de wilgentak van haar bureau en hield hem in de lucht.

Serilda kromp ineem, een reflex die was blijven hangen na al die jaren dat zij een van de leerlingen van deze school was geweest. Er was in geen jaren meer met een stok op de rug van haar handen geslagen, maar ze voelde de echo van die prikkende tak elke keer als ze naar haar handen keek en herinnerde zich nog precies de woorden die ze bij elke slag van de tak had moeten opzeggen:

Liegen is boosaardig.

Leugens vertellen is het werk van demonen.

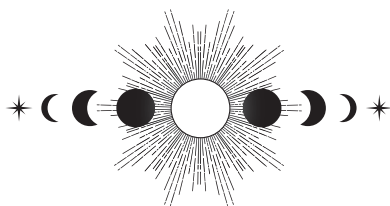
Mijn verhalen zijn leugens en dat maakt mij een leugenaar.

Dat was misschien zo erg niet, maar als mensen er eenmaal niet meer op vertrouwen dat je de waarheid spreekt, dan laat hun vertrouwen het op andere vlakken ook vanzelf afweten. Dan geloven ze niet dat jij niet zult stelen. Dat jij niet zult valsspelen. Ze geloven niet dat je verantwoordelijk of behulpzaam kunt zijn. Het sijpelt door naar alle aspecten van je reputatie, en dat vond Serilda buitengewoon oneerlijk.

‘Denk maar niet,’ zei mevrouw Sauer, ‘dat nu je volwassen bent, ik niet alsnog alle kwaad uit je zal slaan. Eens mijn leerling, altijd mijn leerling, mevrouw Müller.’

Ze boog haar hoofd. ‘Vergeef me. Het zal niet meer gebeuren.’

De heks snoof minachtend. ‘Helaas weten wij allebei dat ook dat weer een leugen is.’

Hoofdstuk 2

Serilda sloeg haar mantel stevig rond haar schouders toen ze het schoolgebouw verliet. Er was nog een uur daglicht over, genoeg tijd om naar huis te gaan, naar de molen. Maar deze winter was kouder dan alle andere winters die ze zich herinnerde. De sneeuw reikte bijna tot aan haar knieën en er lagen gevaarlijk gladde ijsplakkaten op de plekken waar wagenwielen drassige groeven in de weg hadden achtergelaten. Al dat vocht zou ongetwijfeld al door haar laarzen en kousen heen gedrongen zijn voordat ze thuis was. Het was een heel onaangenaam vooruitzicht, maar daar stond het plezier tegenover dat ze voelde als ze dacht aan het vuur dat haar vader voor haar zou hebben opgestookt in de haard en de dampende soep die ze zou drinken terwijl ze haar tenen liet opwarmen.

Deze wandelingen van school naar huis in hartje winter waren de enige momenten waarop Serilda wenste dat ze niet zo ver buiten het dorp woonden.

Ze zette zich schrap tegen de kou, trok de capuchon over haar hoofd en begon te lopen. Met haar hoofd omlaag, haar armen over elkaar en zo vlug als ze maar kon om niet uit te glijden op het verraderlijke ijs dat onder het recente laagje poedersneeuw lag. De bijtende lucht vermengde zich met de geur van brandend haardhout uit de schoorstenen in de buurt.

Er zou vanavond in elk geval niet nog meer sneeuw vallen. De hemel was helder, vrij van dreigende, grijze wolken. De Sneeuwmaan zou in zijn geheel te zien zijn, en al was die niet zo opmerkelijk als het moment waarop de vollemaan samenviel met de winterzonnwende, ze voelde dat er toch een betovering verbonden moest zijn aan de vollemaan die op de eerste avond van het nieuwe jaar viel.

De wereld was vol kleine beetjes magie, mits je er maar voor openstond. En dat stond Serilda. Ze keek altijd om zich heen.

‘De Jacht zal het omslaan van de kalender vieren, net als wij allemaal,’ fluisterde ze om zichzelf af te leiden zodra ze begon te klappertanden. ‘Na de demonische rit zullen ze een feestmaal houden en zich tegoed doen aan de dieren die ze hebben gevangen. Ze zullen bisschopswijn drinken, gekruid met het bloed van...’

Iets raakte Serilda hard tegen haar rug, precies tussen haar schouderbladen. Ze slaakte een kreet en draaide zich om, maar haar voet gleed uit. Ze viel achterover en landde met haar achterste in een zachte berg sneeuw.

‘Die was raak!’ riep Anna triomfantelijk. Haar uitroep werd gevolgd door een explosie van gejuich en geschater en de kinderen kwamen meteen uit hun schuilplaatsen tevoorschijn: vijf kleine gedaantes, dik ingepakt in lagen wol en pels. Ze sprongen achter boomstammen en wagenwielen vandaan, en eentje zat achter een uit de kluiten gegroeide struik met takken die doorbogen van de zware ijspegels.

‘Waar bleef je zo lang?’ vroeg Fricz, die al een sneeuwbal in zijn handschoen klaar had om te gooien. Anna bukte zich om een nieuwe sneeuwbal te maken. ‘We staan al bijna een uur te wachten om je in onze hinderlaag te lokken en te bekogelen! Nickel klaagt al een hele tijd dat zijn handen en voeten bevroren zijn!’

‘Het is hier genadeloos koud,’ zei Nickel, Fricz’ tweelingbroertje, terwijl hij van de ene voet op de andere sprong.

‘Ach, hou toch je klep. Zelfs de baby klaagt niet, ouwe sok die je bent!’

Gerdrut, met haar vijf jaar de jongste van het stel, draaide zich met een geërgerde frons om naar Fricz. ‘Ik ben geen baby!’ schreeuwde ze, en ze smet een sneeuwbal naar hem. Ze mikte vrij goed, maar toch landde de sneeuwbal met een zielig plofje voor zijn voeten.

‘Ah, ik zei maar wat,’ zei Fricz. Dichter bij een echte verontschuldiging kwam hij over het algemeen niet. ‘Ik weet dat je binnenkort grote zus wordt.’

Dat dempte Gerdruts woede met gemak en ze stak haar neus trots in de lucht. Het kwam niet alleen maar door haar leeftijd dat de anderen haar zagen als de baby van hun groepje. Ze was opvallend klein voor haar leeftijd en buitengewoon schattig met die paar sproeten op haar bolle wangen en de aardbeiblonde krullen die nooit in de klit raakten, hoe hard ze ook haar best deed om Anna’s acrobatische toeren na te doen.

‘Het punt is,’ zei Hans ongeduldig, ‘dat we allemaal bibberen van de kou. Dus je hoeft niet zo overdreven dramatisch te doen.’ Met zijn elf jaar was Hans de oudste van de groep. En als zodanig hing hij graag en nogal overdreven de leider uit die hen allemaal wel zou beschermen in en rond de school. De anderen vonden het blijkbaar prima dat hij zich die rol toebedeelde.

‘Spreek voor jezelf,’ zei Anna, die haar arm naar achteren bewoog en haar nieuwe sneeuwbal tegen het verlaten wagenwiel langs de weg gooide. Ze raakte hem precies in het midden. ‘Ik heb het niet koud.’

‘Omdat jij al een uur lang radslagen maakt,’ mopperde Nickel.

Anna grijnsde haar tanden bloot, met hier en daar een gat waar ze een melktand was verloren. Ze maakte meteen een koprol, tot grote opwindning en vermaak van Gerdrut – een koprol was tot nu toe de enige truc die zij ook onder de knie had. Meteen deed ze mee, en ze lieten allebei een heel spoor achter in de sneeuw.

‘En waarom hebben jullie me dan opgewacht met een hinderlaag?’ vroeg Serilda. ‘Hebben jullie dan geen knus, warm haardvuur dat thuis op je wacht?’

Gerdrut stopte met koprollen en bleef zitten met sneeuwvlokken in haar haar en haar benen voor zich uit gestrekt. ‘We waren aan het wachten tot je het verhaal zou afmaken.’ Zij hield nog wel het meest van die griezelige verhalen, al kon ze er niet naar luisteren zonder haar neus tegen Hans’ schouder aan te drukken. ‘Over de Wilde Jacht en de godheid van de leugens en...’

‘Dat gaat niet gebeuren,’ zei Serilda hoofdschuddend. ‘Nee, nee, nee. Ik ben voor de laatste keer terechtgewezen door mevrouw Sauer. Ik ben klaar met verhalen vertellen. Vanaf vandaag vertel ik jullie alleen nog maar saaie nieuwtjes en onbelangrijke weetjes. Wist je bijvoorbeeld dat je een demon kunt oproepen als je drie specifieke noten speelt op een hakkebord?’

‘Dat verzin je dus echt ter plekke,’ zei Nickel.

‘Nietes. Het is waar. Je kunt het aan iedereen vragen. O, en de enige manier om een *nachzhrer* te doden is door een steen in zijn mond te stoppen. Daardoor kan hij zijn eigen vlees niet afhappen terwijl je zijn kop van zijn romp hakt.’

‘Dit soort lessen zouden dus wel ooit van pas kunnen komen,’ zei Fricz met een ondeugende grijns. Zijn broer en hij zagen er identiek uit, met dezelfde blauwe ogen en het pluizige blonde haar en de kuiltjes in hun wangen, maar het was niet moeilijk om ze uit elkaar te houden. Fricz was degene die altijd de problemen opzocht, en Nickel was degene die zich altijd leek te schamen dat ze familie van elkaar waren.

Serilda knikte wijs. ‘Het is mijn taak om jullie voor te bereiden op volwassenheid.’

‘Ugh,’ zei Hans. ‘Je doet nu alsof je een lerares bent, of niet?’

‘Ik ben jullie lerares.’

‘Nee, dat ben je niet. Je bent zelfs niet eens echt de assistente van mevrouw Sauer. Ze houdt je alleen maar in de buurt omdat jij de kleintjes stil krijgt als het haar niet lukt.’

‘Bedoel je ons?’ vroeg Nickel, wijzend naar zichzelf en de anderen. ‘Zijn wij de kleintjes?’

‘We zijn bijna net zo oud als jij!’ voegde Fricz eraan toe.

Hans snoof. ‘Jullie zijn negen. Dat is twee jaar verschil. Twee hele jaren. Dat is een eeuwigheid.’

‘Het zijn geen twee jaar,’ zei Nickel, die al begon te tellen op zijn vingers. ‘Onze verjaardag is in augustus en de jouwe is...’

‘Ja, ja, het is al goed,’ viel Serilda hem in de rede. Ze had dit gekibbel al zo vaak gehoord. ‘In mijn ogen zijn jullie allemaal kleintjes, en het wordt tijd dat ik jullie onderricht eens wat serieuzer aanpak. Dat ik ophou jullie hoofden te vullen met onzin. Ik vrees dat de verhaaltjestijd voorbij is.’

Die aankondiging ontlokte een heel koor aan melodramatisch gekreun, gejammer en smeekbedes aan de kinderen. Fricz liet zich zelfs met zijn gezicht voorover in de sneeuw vallen en schopte driftig met zijn voeten – wat heel goed een imitatie zou kunnen zijn geweest van een van Gerdruts driftbuien. En misschien ook niet.

‘Ik meen het deze keer,’ zei ze met een frons.

‘Ja, dat zal best,’ zei Anna met een stevige lach. Ze was opgehouden met buitelen en testte nu de kracht van een jonge lindeboom door aan een van de lagere takken te gaan hangen en met haar benen naar voor en naar achteren te zwaaien. ‘Net als de vorige keer. En de keer daarvoor, zeker.’

‘Deze keer meen ik het echt.’

Ze keken haar aan, niet overtuigd.

Wat haar op zich niet eens onredelijk leek. Hoe vaak had ze niet gezegd dat ze klaar was met verhalen vertellen? Ze zou het toonbeeld zijn van een goede lerares. Eindelijk eens een welopgevoede, eerlijke jongedame.

Ze hield het nooit lang vol.

Ook dat is weer een leugen, had mevrouw Sauer gezegd.

‘Maar Serilda,’ zei Fricz terwijl hij op zijn knieën naar haar toe kroop en naar haar opkeek met grote, smekende ogen. ‘Het is ’s winters zo saai hier in Märchenfeld. Wat hebben we nog om naar uit te kijken zonder jouw verhalen?’

‘Een zwaar leven vol hard werk,’ mompelde Hans. ‘Hekken repareren en het veld omploegen.’

‘En wol spinnen,’ zei Anna met een radeloze zucht, voor ze haar benen optrok, haar knieën over de tak heen klemde en haar handen en haar vlechten liet bungelen. De boom kraakte dreigend, maar ze negeerde het geluid. ‘Heel veel wol spinnen.’

Van alle kinderen vond Serilda Anna het meest op haar lijken, vooral nu Anna haar lange, bruine haar in twee vlechten was gaan dragen. Zo droeg Serilda haar haar ook al bijna haar hele leven. Maar Anna’s gebruide huid was een paar tinten donkerder dan die van Serilda, en haar haar was nog niet zo lang. En dan had je nog al die gaten waar melktanden hadden gezeten... die er niet allemaal op natuurlijke wijze uit waren gevallen.

Ze deelden ook hun hekel aan het zware werk van wol spinnen. Zodra ze acht jaar was geworden, had Anna de fijne kunst van het spinnen geleerd op het spinnewiel van haar familie. Serilda had haar met gepast medelijden aangekeken toen ze het nieuws hoorde en het werk ‘het top-punt van verveling’ genoemd. Die omschrijving was de hele week daarna door alle kinderen herhaald, tot groot vermaak van Serilda en tot grote woede van de heks, die vervolgens een preek van een uur had gehouden over het belang van eerlijke handenarbeid.

‘Alsjeblieft, Serilda,’ ging Gerdrut verder. ‘Jouw verhalen lijken ergens ook wel een beetje op spinnen. Want het is net alsof je iets heel alledaags neemt en er iets moois van maakt.’

‘Wat een scherpzinnige vergelijking, Gerdrut,’ zei Serilda, die erg onder de indruk was dat Gerdrut een dergelijke beeldspraak had bedacht. Maar dat was ook een van die dingen aan kinderen waar ze zo dol op was: ze wisten haar altijd te verbazen.

‘En je hebt gelijk, Gerdy,’ zei Hans. ‘Serilda’s verhalen maken van ons saaie bestaan iets heel speciaals. Het is net alsof... alsof ze goud spint van stro.’